

hangen geestig geteekende schoenen en laarzen, muilen en toffels van allerlei soort en groote; alles is duidelijk te zien, tot de spijkers op de naar ons toegekeerde zolen, en toch is niets te opzichtig. Het heele plaatje is blond gehouden, de achtergrond leeft stil mee. Waarlijk dit is het sprookje ontdaan van alle gemaaktheid, het sprookje gevoeld en meegeleefd door een tegelijk schalken en dichterlijken geest.

Er komt nog een prachtig ma icieus elfje voor in het verhaal „Friar Rush”, in het bundeltje „Tales of Other Days”, die een oud jichtig ridder in een moeras lokt, en een verwant, werkelijk demonisch, in de „Omnibus”; maar zijn geestenwereld is toch nog veel meer gevarieerd. Want daar zijn vooreerst in Scott's boek over demonen en heksen, die als kwelgeesten optredende stoelen en tafels, schrikbarend en zot tegelijk, dansend om een armen bezetene, en vervolgens is er die geheele groteske familie van bezielde en met gelaatstrekken bedeelde pompen, blaasbalgen, tonnen, bierkannen, aardappelen, brooden, rapen, boomen en wat al niet. Zijn wijze van bezielen van zulke voorwerpen is van de grootste onopzettelijkheid en eenvoud, geheel van iemand, die de dingen zóó zien kan, ze niet behoeft te bedenken. Een van de geestigste bladen in de „Scraps and Sketches” stelt voor „London going out of Town, — or the March of Bricks and Mortar”; het is de groote stad die zich uitbreidt en „de buiten” neemt de vlucht. Hooischelven, boomen, koeien, schapen, ganzen vlieden in schrik en verwarring voor een leger van zagen, kruiwagens, slijpsteen, houweelen, mortieren, kalkschoppen, ladders en bijlen, alles leeft, alles beweegt en trekt op, terwijl de blinde muren der nieuwe huizen toestaren en de steigers den weg wijzen en een regen van steenen de landelijkheid bombardeert. Van het melankolieke soldatenkegje op een bajonet gestoken tot de glimlachende oester toe. („Three Courses and a Dessert”) of de converseerende citroenen, het wordt alles

wien het eens gezien heeft tot een volkomen redelijk en innig levend deel van zijne schepping. Het is toch een blijk, overigens, van zijn volkomen vrijheid van zelfbehagelijk exploiteeren zijner gaven, dat hij die buitengemeen dankbare komische werking nooit najaagt waar ze niet vanzelf te pas komt. Hij zal nooit indien de stemming dit niet volkomen excuseert, boomen of zelfs paarden mee doen schrikken of lachen; zelfs in het burleske of melodramatische blijft hij als illustrator volkomen conscientieus.

In de „Scraps and Sketches” zien we ook een prent, die in sportbladen nogal eens overgenomen is (maar hoe heeft ze dan door reproductie verloren) van een groep paarden die een door stoom bewogen diligence aanstaren; een blind paard, wien het verschijnsel wordt megedeeld, is ongeloovig, denkt dat de anderen hem maar wat in het ootje nemen: een koets zonder paarden — nonsens! Die paarden zijn prachtig, elk is een karakter, een persoonlijkheid; dat blinde paard is heerlijk van tragicomische expressie. En het werd hem verweten dat hij geen paarden kon teekenen! Neen, niet het paard, zooals de stoeterijbezitter en de „sporting gent” het zich geteekend wil zien, geen albumpaar, maar het beest, de ziel in het beest. Thackeray zei het alweer raak: hoewel onze kunstenaar paarden niet zeer wetenschappelijk teekent (om een atelier-uitdrukking te gebruiken) hij voelt ze zeer sterk.

Zoo is het met andere dieren, zoo is het ook eenigszins met de menschen. Hij voelt hoe ze moeten zijn. In sommige gevallen bestonden ze niet voor hem, en dan worden ze vervelend en zelfs mislukt, maar mij is geen illustrator bekend die met meer stelligheid precies dat type weet weer te geven dat de schrijver bedoelt. Dit is niet slechts een deel van zijn altijd zoo zeer conscientieuze wijze van illustreeren, het is ook een blijk van fijn begrip. Hij leefde heel en al mee met elken tekst dien hij illustreerde (en dit is tevens het beste